

PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA BÁO CHÍ, TRUYỀN THÔNG TRONG ĐẤU TRANH PHÒNG, CHỐNG SUY THOÁI TƯ TƯỞNG CHÍNH TRỊ, ĐẠO ĐỨC, LỐI SỐNG, “TỰ DIỄN BIẾN”, “TỰ CHUYỂN HÓA”

★ PGS, TS MAI ĐỨC NGỌC

*Chủ tịch Hội đồng trường
Học viện Báo chí và Tuyên truyền*

● **Tóm tắt:** Tăng cường xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh là nhiệm vụ then chốt, có tính cấp bách nhằm nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng. Bài viết chỉ ra vai trò quan trọng của các cơ quan báo chí, truyền thông trong cuộc đấu tranh chống các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong đội ngũ cán bộ, đảng viên, đồng thời đưa ra giải pháp để phát huy hiệu quả vai trò của lực lượng này, nhằm đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

● **Từ khóa:** báo chí, truyền thông; tự diễn biến, tự chuyển hóa; cán bộ; đảng viên.

1. Vai trò của các cơ quan báo chí, truyền thông

Tính đến ngày 30-11-2021, cả nước có 816 cơ quan báo chí (in và điện tử), 72 cơ quan có giấy phép hoạt động phát thanh, truyền hình. Trong cuộc đấu tranh chống các biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” của cán bộ, đảng viên, lực lượng báo chí, truyền thông với chức năng, nhiệm vụ của mình luôn thể hiện vai trò tiên phong và có những đóng góp hết sức quan trọng.

Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII ngày 30-10-2016 xác định rõ: “Phát huy vai trò, nêu cao trách nhiệm của các cơ quan báo chí, cơ quan chủ quản báo chí trong công tác đấu tranh phòng,

chống suy thoái, quan liêu, tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”. Chủ động định hướng, cung cấp thông tin thường xuyên hoặc đột xuất; chú trọng tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước, những thành quả trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc, những nhân tố tích cực, điển hình tiên tiến, gương người tốt, việc tốt. Khen thưởng kịp thời những tập thể, cá nhân có thành tích; xử lý nghiêm những tập thể, cá nhân vi phạm quy định về thông tin, báo chí, tuyên truyền”⁽¹⁾.

Kết luận số 23-KL/TW ngày 22-11-2017 của Ban Bí thư “về tăng cường chỉ đạo, quản lý, phát

huy vai trò của báo chí, xuất bản trong việc ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” xác định 11 nhiệm vụ gắn với trách nhiệm cụ thể của tổ chức, cơ quan liên quan; đề ra yêu cầu đối với cấp ủy, chính quyền các cấp, các ngành, nhất là các cơ quan chủ quản và các cơ quan báo chí. Điều đó cho thấy, Đảng và Nhà nước ta rất coi trọng vai trò của các cơ quan báo chí, truyền thông trong công tác đấu tranh với các biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Báo chí, truyền thông đã phát huy vai trò của mình, thể hiện trên một số phương diện chủ yếu sau đây:

Một là, phổ biến, tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; thông tin kịp thời, đa dạng diễn biến, kết quả đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

Báo chí, truyền thông là lực lượng đi đầu trong việc phổ biến, tuyên truyền chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”; giúp các cán bộ, đảng viên và toàn thể nhân dân nhận thức rõ những biểu hiện đó là nguy cơ trực tiếp, nghiêm trọng đe dọa sự tồn vong của Đảng và chế độ; từ đó góp phần tạo sự đồng thuận trong xã hội, xây dựng các phong trào tích cực tham gia phòng,

chống suy thoái, tham nhũng, lãng phí và các hiện tượng tiêu cực. Cùng với đó, báo chí truyền thông đưa tin kịp thời, đa dạng diễn biến, kết quả đấu tranh, biểu dương kịp thời những nhân tố tích cực, điển hình tiên tiến, gương người tốt, việc tốt, gương cán bộ, đảng viên vì nước vì dân, với tinh thần “nhân cái đẹp, dẹp cái xấu”, “lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực”, “lấy xây” làm cơ bản.

Tuy nhiên, công tác tuyên truyền đấu tranh chống suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

hiện chưa có sự cân đối giữa “xây” và “chống”. Thông tin về các nội dung tốt còn ít, chưa thường xuyên, chưa sâu sắc, nên sức lan tỏa chưa cao, trong khi thông tin về những vụ việc tiêu cực và mặt trái của xã hội được đăng tải nhiều, đôi lúc bị thổi phồng. Mặt khác, chưa có nhiều cây bút có khả năng bình luận sắc bén, có sức thuyết phục cao để vạch

trần các quan điểm, luận điểm, âm mưu, ý đồ chống phá Đảng, Nhà nước và chế độ.

Hai là, tích cực tham gia phát hiện, đưa ra ánh sáng các biểu hiện, hành vi tiêu cực, vi phạm pháp luật, suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

Trên thực tế, nhiều vụ việc vi phạm được đưa ra ánh sáng là do báo chí, truyền thông phát hiện, đưa tin, đấu tranh, tạo áp lực dư luận mạnh mẽ, thúc đẩy các cơ quan thanh tra, điều tra và xét xử, đưa các vụ việc ra xử lý nhanh chóng, hiệu quả. Báo chí, truyền thông lên án hiện tượng tham nhũng, tiêu cực nảy sinh trong xã hội; vạch mặt thói làm ăn gian dối, những hành động thờ

ơ, vô trách nhiệm; đấu tranh chống thái độ và hành vi trì trệ, lối phô trương, ba hoa, vô tổ chức. Đó chính là đấu tranh cho phương hướng tiến bộ, cho cái tốt thắng thế cái xấu, lan tỏa nhiều hành động có ích cho xã hội.

Ba là, báo chí, truyền thông định hướng tư tưởng, nhận thức cho công chúng, góp phần giám sát và phản biện xã hội

Trong bối cảnh xã hội phát triển đa dạng, phức tạp, thông tin nhiễu loạn thì báo chí, truyền thông càng tỏ rõ vai trò, chức năng tư tưởng, định hướng thông tin cho công chúng. Thời gian qua, báo chí cách mạng Việt Nam đã và đang thực hiện tốt chức năng là phương tiện, phương thức tham gia vào tổ chức, quản lý, giám sát và phản biện xã hội. Tuy nhiên, để đáp ứng yêu cầu mới, nhất là trong bối cảnh bùng nổ truyền thông, các cơ quan báo chí cần nỗ lực hơn nữa, bám sát các vấn đề nóng được dư luận xã hội quan tâm để thông tin bài bản, chính xác tới công chúng.

Báo chí, truyền thông cung cấp thông tin thời sự về những sự kiện, vấn đề đã và đang xảy ra, có ý nghĩa xã hội, liên quan trực tiếp và gián tiếp tới công tác đấu tranh chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”. Báo chí công khai thông tin, tạo dư luận xã hội mạnh mẽ, có khả năng huy động nguồn lực xã hội để đấu tranh. Nhờ sức mạnh từ tính công khai, báo chí vừa là công cụ, vừa là lực lượng xã hội trong sự gắn bó chặt chẽ với dư luận xã hội, tạo thành sức mạnh tác động vào tư tưởng của cộng đồng.

Bốn là, báo chí, truyền thông tích cực đấu tranh, phản bác thông tin, luận điệu sai trái, xuyên tạc, đấu tranh với biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

Đấu tranh chống các luận điệu sai trái, xuyên tạc của các thế lực thù địch không phải chủ đề

mới, song luôn mang tính thời sự, bởi đó là nhiệm vụ chính trị sống còn, thường xuyên của báo chí cách mạng. Đảng, Nhà nước luôn coi trọng và trao cho báo chí nhiều trọng trách, trong đó có nhiệm vụ là lực lượng tiên phong, cất lên tiếng nói đấu tranh trực diện với các quan điểm sai trái, thù địch của các thế lực phản động.

Đấu tranh chống các quan điểm xuyên tạc kết quả phòng, chống tham nhũng, đấu tranh với biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” là một phần quan trọng trong cuộc đấu tranh tư tưởng, có tác dụng to lớn đối với việc xây dựng, chỉnh đốn Đảng cũng như sự phát triển xã hội. Trong cuộc đấu tranh đặc biệt nhạy cảm và khó khăn này, báo chí, truyền thông Việt Nam thực sự là lực lượng xung kích quan trọng, là người tuyên truyền tập thể, người cổ động tập thể và người tổ chức tập thể.

Tùy theo chức năng, nhiệm vụ của mình, các cơ quan báo chí, truyền thông nhận dạng các luận điệu sai trái, thù địch, trên cơ sở đó, tuyên truyền, giải thích đường lối, quan điểm của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước để toàn Đảng, toàn dân, toàn quân quán triệt sâu sắc, thống nhất hành động. Đồng thời, bằng những tác phẩm báo chí đa dạng, giàu sức thuyết phục, báo chí truyền bá chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh, thành quả cách mạng Việt Nam, văn hóa, con người Việt Nam,... giúp toàn xã hội nhận thức đúng, thống nhất tư tưởng, hành động, không có khoảng trống cho các thế lực thù địch chống phá.

Mặc dù đạt nhiều kết quả quan trọng, song việc phát huy vai trò của báo chí, truyền thông trong ngăn chặn, đẩy lùi suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng viên còn tồn tại một số bất cập, hạn chế. Công tác chỉ đạo, định

hướng và cung cấp thông tin cho báo chí, xuất bản chưa chủ động, kịp thời, hiệu lực, hiệu quả chưa cao. Đáng lo ngại là, những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” có dấu hiệu gia tăng trong đội ngũ những người làm báo, xuất bản, truyền thông. Vai trò của Hội Nhà báo Việt Nam, Hội Xuất bản Việt Nam trong việc bồi dưỡng đạo đức, chuyên môn, nghiệp vụ cho hội viên chưa được quan tâm đúng mức. Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ quản lý, phóng viên, biên tập viên các cơ quan báo chí, xuất bản, truyền thông chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới. Nguyên nhân của những hạn chế, yếu kém, khuyết điểm đó là do chưa nhận thức đúng, đầy đủ về vị trí, vai trò, tính phức tạp của báo chí, xuất bản trong tình hình mới; công tác chỉ đạo, quản lý báo chí, xuất bản chưa theo kịp sự phát triển; năng lực nắm bắt, phát hiện vấn đề, chủ động kiểm soát tình hình còn hạn chế; sự phối hợp của các cơ quan chỉ đạo, quản lý, chủ quản báo chí, xuất bản và các cơ quan liên quan thiếu chặt chẽ, một số trường hợp còn lơ là lỏng⁽²⁾.

2. Một số giải pháp

Để phát huy vai trò của các cơ quan báo chí, truyền thông trong đấu tranh, ngăn chặn những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong cán bộ, đảng viên, cần đẩy mạnh thực hiện một số giải pháp sau:

Một là, tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo, định hướng của Đảng, quản lý của Nhà nước đối với hoạt động báo chí, truyền thông

Trước hết, cần cụ thể hóa 27 biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” mà Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII đã nêu để các cơ quan báo chí và người làm báo để đánh giá, nhận diện. Chính phủ, các bộ, ngành, địa

phương cần thường xuyên và chủ động cung cấp thông tin, để các cơ quan báo chí đăng tải kịp thời, chính xác, tạo ra dòng thông tin chủ lưu, sớm định hướng được dư luận xã hội, không để thông tin xấu, độc trên mạng xã hội chiếm lĩnh “trận địa” trước khi có thông tin chính thức.

Tiếp tục hoàn thiện hệ thống văn bản lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, pháp luật của Nhà nước về báo chí, truyền thông đáp ứng yêu cầu sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới. Xác định rõ nhiệm vụ, trách nhiệm, cơ chế phối hợp giữa cơ quan quản lý của Nhà nước, cơ quan chủ quản và từng cơ quan báo chí, truyền thông, các chủ thể truyền thông xã hội; tăng cường hiệu lực, hiệu quả chỉ đạo, quản lý, tạo điều kiện cho báo chí thực hiện tốt nhiệm vụ.

Ban Tuyên giáo Trung ương là cơ quan trực tiếp chỉ đạo, định hướng thông tin, tuyên truyền; Bộ Thông tin và Truyền thông chịu trách nhiệm quản lý nhà nước về báo chí, xuất bản. Tại các địa phương, Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy là cơ quan tham mưu giúp tỉnh ủy chỉ đạo, định hướng thông tin, tuyên truyền; Sở Thông tin và Truyền thông tham mưu UBND tỉnh quản lý nhà nước về báo chí, xuất bản.

Ban Cán sự Đảng Chính phủ, các ban, bộ, ngành Trung ương; Đảng đoàn Hội Nhà báo, Hội xuất bản cần định hướng và tăng cường quản lý nhà nước đối với hoạt động báo chí; chú trọng đào tạo, bồi dưỡng, giáo dục đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ quản lý báo chí, xuất bản và những người làm báo, từng bước đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.

Hai là, các cơ quan báo chí, truyền thông cần nâng cao nhận thức, phát huy tính chủ động, sáng tạo, dân chủ đi đôi với yêu cầu tuân thủ pháp luật trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực, kết hợp “xây” và “chống”, lấy tích cực đẩy lùi tiêu cực

Các cấp ủy đảng, chính quyền tăng cường phổ biến, quán triệt, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, nhân dân về vị trí, vai trò của báo chí, truyền thông trong đấu tranh với những biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, tạo điều kiện để báo chí, truyền thông khai thác đề tài này một cách sâu sắc, toàn diện và khách quan hơn. Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực vô cùng khó khăn, phức tạp, vì vậy phải tăng cường tính “bút chiến”, đấu tranh phản bác kịp thời, đồng thời bảo đảm tính thượng tôn pháp luật, thực hiện đúng tôn chỉ, mục đích của các tờ báo, trách nhiệm xã hội, trách nhiệm công dân của mỗi nhà báo. Quán triệt sâu sắc hơn nữa nội dung, tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII, nhận thức đầy đủ những biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” để phòng ngừa ngay trong đội ngũ những người làm báo.

Coi trọng xây dựng tổ chức đảng trong cơ quan báo chí, truyền thông vững mạnh về mọi mặt; đề cao vai trò, trách nhiệm của đảng viên đối với người làm báo, nhất là những người giữ cương vị lãnh đạo, quản lý các cơ quan báo chí. Tăng cường kỷ luật đảng đối với các đảng viên hoạt động trong lĩnh vực báo chí, truyền thông.

Ba là, nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, phẩm chất chính trị, đạo đức nghề nghiệp cho đội ngũ cán bộ, phóng viên, nhà báo tác nghiệp trong lĩnh vực này

Cần quan tâm công tác đào tạo, bồi dưỡng, giáo dục để người làm báo vững về nghiệp vụ, có bản lĩnh chính trị, sáng suốt trước các thông tin độc hại, có phong cách làm việc sâu sát, không vô cảm trước khó khăn của nhân dân, có ý thức thực hiện tốt các quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo, xứng đáng là “Chiến sĩ trên mặt trận tư tưởng, văn hóa” của Đảng. Bên cạnh đó,

thường xuyên tổ chức các khóa tập huấn, trao đổi kỹ năng, kinh nghiệm tác nghiệp cho nhà báo, góp phần rèn giũa ngòi bút sắc sảo và trong sáng hơn.

Hội Nhà báo Việt Nam và cơ quan liên quan tăng cường công tác giáo dục tư tưởng, nâng cao bản lĩnh chính trị cho những người làm báo. Thường xuyên tổ chức cho các nhà báo, hội viên nghiên cứu, quán triệt sâu sắc lý luận của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước gắn với thực hiện Luật Báo chí, Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc đến năm 2025, các quy định về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo; Quy tắc sử dụng mạng xã hội của người làm báo Việt Nam. Tiến hành đồng bộ công tác giáo dục chính trị, tư tưởng với công tác kiểm tra, giám sát; xử lý nghiêm các vi phạm, sai phạm của người làm báo. Phát hiện, biểu dương, nhân rộng nhân tố tích cực, tấm gương người làm báo trong đấu tranh chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực và phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Bốn là, cơ quan báo chí, truyền thông cần đổi mới nội dung, phương thức, cập nhật kỹ năng mới, nâng cao chất lượng thông tin, chú trọng tính định hướng chính trị, tư tưởng, tinh văn hóa, khoa học, đáp ứng thị hiếu của công chúng

Các cơ quan chủ quản báo chí chỉ đạo thực hiện nghiêm túc, hiệu quả định hướng thông tin của Ban Tuyên giáo Trung ương và Ban Tuyên giáo tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc Trung ương; đúng tôn chỉ mục đích; giữ vững kỷ luật thông tin; xử lý nghiêm, kịp thời các sai phạm. Rà soát, bổ sung, hoàn thiện cơ chế quản lý, quy chế hoạt động, quy trình nghiệp vụ chuyên môn, tăng cường tính công khai minh bạch, phát huy dân chủ, xác định rõ thẩm quyền và trách nhiệm của từng vị trí công tác, nhất là trách nhiệm của người đứng đầu.

Cần tiếp tục nâng cao chất lượng thông tin, tuyên truyền của báo chí; đề cao tính tư tưởng, tính hấp dẫn và mở rộng đối tượng độc giả; chú trọng việc phát hiện, biểu dương các điển hình tiên tiến; tích cực đấu tranh góp phần ngăn chặn và từng bước đẩy lùi tham nhũng, tiêu cực và tệ nạn xã hội.

Đẩy mạnh ứng dụng khoa học, công nghệ vào đổi mới kỹ thuật làm báo, nâng cao hiệu quả truyền thông. Trong các loại hình báo chí thì phát thanh, truyền hình và báo mạng điện tử chiếm ưu thế trong sử dụng nền tảng công nghệ mới vào sản xuất, xuất bản sản phẩm, tiếp cận công chúng, đồng thời “giữ chân” độc giả trong bối cảnh công chúng bị chi phối mạnh mẽ về nhu cầu bởi mạng xã hội. Các cơ quan báo chí cần nhanh nhạy, tiếp cận và đầu tư công nghệ mới, chuyển đổi mô hình tổ chức hoạt động, tránh bị “bỏ rơi” lại phía sau khi công chúng quan tâm đến các ứng dụng, hình thức truyền thông mới mà quên lãng các loại hình báo chí, kể cả loại hình được coi là tân tiến nhất - báo mạng điện tử.

Năm là, cần xây dựng những tiêu chuẩn và tiêu chí đặc biệt đối với đội ngũ cán bộ, phóng viên, nhà báo viết về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, đấu tranh với biểu hiện suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

Đội ngũ phóng viên, nhà báo khai thác các chủ đề về công tác này phải là những người dám xông pha, không ngại khó, ngại khổ, ngại va chạm, dám đương đầu với khó khăn, thử thách. Các phóng viên cần nghiên cứu cơ sở, bám sát thực tiễn đời sống, phản ánh ý kiến của nhân dân khi tham gia xây dựng Đảng, góp phần xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh.

Cần tăng cường tính “bút chiến”, đấu tranh, phản bác kịp thời, hiệu quả những thông tin lệch lạc, sai sự thật, bịa đặt, vu khống và các luận điệu phá hoại chính trị, tư tưởng, từ đó góp phần

kiềm chế, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, làm thất bại âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội.

Mỗi nhà báo là đảng viên phải phát huy tinh thần tự phê bình và phê bình, gương mẫu thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII và Chỉ thị số 05-CT/TW ngày 15-5-2016 của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; tăng cường kỷ luật, kỷ cương trong hoạt động báo chí, truyền thông, tuân thủ nghiêm pháp luật, tạo ra những sản phẩm báo chí có giá trị, có sức lay động xã hội. Tham gia các mạng xã hội với tinh thần trách nhiệm cao, phù hợp với vai trò định hướng dư luận xã hội của người làm báo chân chính.

Sáu là, xây dựng chính sách khuyến khích đội ngũ nhà báo, các cơ quan báo chí, truyền thông sáng tạo và sản xuất sản phẩm chất lượng cao, phát huy vai trò đi đầu trong đấu tranh với biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

Các chính sách về báo chí cần được quan tâm hoàn thiện, chú trọng đầu tư hơn nữa về nguồn lực, đặc biệt là đối với các cơ quan báo chí chính trị - xã hội, các đơn vị báo chí chủ lực. Thường xuyên tổ chức, mở rộng quy mô các giải thưởng báo chí toàn quốc và hoạt động khác, nhằm kịp thời tôn vinh đội ngũ người làm báo cách mạng Việt Nam.

Hội Nhà báo cần xây dựng chương trình, kế hoạch công tác thi đua, khen thưởng, hoàn thiện Quy chế thi đua, khen thưởng, tránh tình trạng khen thưởng tràn lan, không thực chất; tạo ra sự chuyển biến tích cực trong nhận thức của cán bộ, nhà báo, phát huy động lực của công tác thi đua, khen thưởng.

Chú trọng công tác đào tạo, bồi dưỡng, tuyển dụng, đãi ngộ đội ngũ nhà báo cách mạng Việt

Nam thực sự bản lĩnh, chuyên nghiệp, ngang tầm khu vực và quốc tế. Các cơ sở đào tạo báo chí, truyền thông cần được đầu tư trọng điểm, đẩy mạnh tái cấu trúc trong đào tạo báo chí, cập nhật kiến thức, kỹ năng làm báo hiện đại, đổi mới nội dung, chương trình đào tạo, hệ thống giáo trình, bài giảng cũng như nâng cao trình độ đội ngũ giảng viên để đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh mới. Bên cạnh đó, cần lồng ghép kiến thức, kỹ năng đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch và đấu tranh với biểu hiện suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” vào giảng dạy để các nhà báo viết, theo dõi chuyên sâu về vấn đề này, từ đó có nhiều tác phẩm có chất lượng cao.

Bấy là, tích cực thanh lọc, loại bỏ những đảng viên làm báo có biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”

Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII chỉ rõ biểu hiện điển hình trong suy thoái tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong đảng viên làm công tác báo chí, như: Lợi dụng và sử dụng các phương tiện thông tin, truyền thông, mạng xã hội để nói xấu, bôi nhọ, hạ thấp uy tín, vai trò lãnh đạo của Đảng, gây chia rẽ nội bộ, nghi ngờ trong cán bộ, đảng viên và nhân dân; đưa thông tin sai lệch, xuyên tạc đường lối, chính sách đối ngoại của Đảng và Nhà nước; thông tin phiến diện, một chiều về tình hình quốc tế, gây bất lợi cho quan hệ giữa Việt Nam với các nước; phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng đối với báo chí; tác động, lôi kéo, lái dư luận xã hội không theo đường lối của Đảng..

Do đó, cần kịp thời phát hiện và có chế tài xử lý những vi phạm của các phóng viên, nhà báo, cộng tác viên. Các cơ quan quản lý báo chí và cơ quan pháp luật cần đẩy mạnh điều tra, phát hiện và xử lý nghiêm những nhà báo, cơ quan báo chí

vi phạm đạo đức nghề nghiệp, suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống bằng nhiều hình thức như: rút giấy phép, đình bản, thu hồi thẻ nhà báo, thẻ hội viên và khai trừ khỏi Đảng. Với những hành vi vi phạm pháp luật đến mức truy tố thì xét xử nghiêm minh để tăng tính răn đe, cảnh báo với những người có ý định làm sai.

Có thể khẳng định, kể từ khi ra đời ngày 21-6-1925 đến nay, báo chí cách mạng Việt Nam luôn song hành cùng sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, thống nhất đất nước, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam XHCN, thực hiện khát vọng phát triển Việt Nam hùng cường. Trong bất kỳ hoàn cảnh nào, báo chí cách mạng Việt Nam cũng luôn giữ vững chí khí “phò chính, trừ tà”, thực hiện lời dạy của Bác Hồ: “phục vụ nhân dân, phục vụ chủ nghĩa xã hội”⁽³⁾, góp phần vào sự thành công của công cuộc đổi mới, xây dựng đất nước dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh theo định hướng XHCN □

Ngày nhận bài: 5-6-2022; Ngày bình duyệt: 9-6-2022; Ngày duyệt đăng: 15-7-2022.

(1) Nghị quyết số 04-NQ/TW ngày 26-10-2016 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII “về tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng; ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”, tr.8-9.

(2) Đánh giá của Ban Bí thư tại Kết luận số 23-KL/TW ngày 22-11-2017 “về tăng cường chỉ đạo, quản lý, phát huy vai trò của báo chí, xuất bản trong việc ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ”.

(3) Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, t.12, Nxb Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tr.166.